

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์กับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวัดตัวแปรเป็นการวัดเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) และใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี และเป็นผู้ที่เคยชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ จากผลการศึกษาเมื่อพ.ศ. 2537 ประชากรเพศชายและหญิงอายุ 15-25 ปีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 38 เขตของกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 921,915 คน โดยแยกเป็นเพศชาย 462,199 คน และเพศหญิง 459,716 คน (ที่มา : สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเปิดตารางสำเร็จของ Taro Yamane (Taro Yamane หน้า 886 อังโนริเชียร เกตุสิงห์ : 2534) จากประชากรเพศชายและเพศหญิงอายุ 15-25 ปี ในกรุงเทพมหานครจำนวน 921,915 คน ต้องการความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน จากตาราง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยมีรายละเอียดลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างเขตแบบมีวัตถุประสงค์ (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากการมีย่านศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้าที่มีโรงภาพยนตร์ และเขตที่มีโรงภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยม เนื่องจากสถานที่เหล่านี้เป็นศูนย์รวมประชากรที่มาจากหลายสถานที่และ

วิธีการนี้ทำให้เกิดโอกาสที่จะพบกลุ่มตัวอย่างที่เคยชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ได้มากขึ้น ซึ่งเขตต่างๆที่เลือกมานั้นได้กระจายให้ครอบคลุมทั่วกรุงเทพฯ ดังนี้

1.1 เขตปทุมวัน	มาบุญครอง สยามสแควร์ เวิร์ลด์เทรด เซ็นเตอร์
1.2 เขตประเวศ	ซีคอนสแควร์ เซ็นทรัลชิดดี บางนา
1.3 เขตภาษีเจริญ	ฟิวเจอร์พาร์ค บางแค
1.4 เขตมีนบุรี	แพชั่นไอร์แลนด์
1.5 เขตจตุจักร	เซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว
1.6 เขตดอนเมือง	โรบินสัน ดอนเมือง
1.7 เขตบางซื่อ	เซ็นทรัล วงศ์สว่าง
1.8 เขตบางกอกน้อย	ห้างสรรพสินค้า พาต้า

2. ใช้วิธีสุ่มแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง (Quota Sampling) โดยในแต่ละเขต กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 เขตปทุมวัน	50	คน
1.2 เขตประเวศ	50	คน
1.3 เขตภาษีเจริญ	50	คน
1.4 เขตมีนบุรี	50	คน
1.5 เขตจตุจักร	50	คน
1.6 เขตดอนเมือง	50	คน
1.7 เขตบางซื่อ	50	คน
1.8 เขตบางกอกน้อย	50	คน

3. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากวัยรุ่นนิยมพักผ่อนหย่อนใจด้วยการชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ และการเดินเล่นตามศูนย์การค้า ดังนั้นโอกาสที่จะสุ่มพบตัวอย่างที่เป็นผู้เคยชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์จึงมีมาก และผู้ที่มาชมภาพยนตร์หรือใช้บริการในห้างสรรพสินค้าก็เป็นผู้ที่มาจากแหล่งต่างๆทั่วกรุงเทพฯ จึงทำให้ได้พบกลุ่มตัวอย่างที่มีหลากหลายประเภท

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย สามารถแจกแจงตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของวัยรุ่น

ตัวแปรอิสระ - พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์

ตัวแปรตาม - การตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของวัยรุ่น

สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์

ตัวแปรอิสระ - ความพึงพอใจต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์

ตัวแปรตาม - พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับภาพยนตร์

สมมติฐานข้อที่ 3 ความพึงพอใจต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ได้รับ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของวัยรุ่น

ตัวแปรอิสระ - ความพึงพอใจต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ได้รับ

ตัวแปรตาม - การตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของวัยรุ่น

สมมติฐานข้อที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อถือต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ได้รับจากสื่อมวลชน

ตัวแปรอิสระ - ความเชื่อถือต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์

ตัวแปรตาม - พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับภาพยนตร์

สมมติฐานข้อที่ 5 ความเชื่อถือต่อสื่อที่เกี่ยวกับภาพยนตร์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจชมภาพยนตร์ของวัยรุ่น

ตัวแปรอิสระ - ความเชื่อถือต่อสื่อที่เกี่ยวกับภาพยนตร์

ตัวแปรตาม - การตัดสินใจชมภาพยนตร์ของวัยรุ่น

สมมติฐานข้อที่ 6 ลักษณะทางประชากร มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจชมภาพยนตร์
ของวัยรุ่น

- ตัวแปรอิสระ - ลักษณะทางประชากร
ตัวแปรตาม - การตัดสินใจชมภาพยนตร์ของวัยรุ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยคำถามจำนวน 46 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้จะประกอบด้วยคำถามชนิดปลายเปิดและปลายปิด โดยที่แบ่งโครงสร้างของคำถามออกเป็น 4 ส่วน

- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ
ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับภาพยนตร์และความพึงพอใจ จำนวน 9 ข้อ
ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการชมภาพยนตร์ และเหตุผลในการตัดสินใจชมภาพยนตร์ จำนวน 22 ข้อ
ส่วนที่ 4 เป็นคำถามวัดความเชื่อต่อสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์ จำนวน 9 ข้อ และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นในการปรับปรุงสื่อที่เกี่ยวกับภาพยนตร์จำนวน 1 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ

หลังจากทำการสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลองกับกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุ 15-25 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงตามผลการทดลองที่ได้ เพื่อการออกสำรวจจริง ซึ่งก่อนที่จะนำไปใช้จริงได้ทำการทดสอบค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ โดยคำนวณเฉพาะส่วนของชุดคำถามที่วัดตัวแปรคะแนนของสื่อมวลชนที่มีผลต่อการตัดสินใจชมภาพยนตร์ และระดับของความเชื่อต่อสื่อมวลชน เป็นมาตราส่วนชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งใช้วิธีการหาค่าความเชื่อถือได้แบบสัมประสิทธิ์อัลฟา ของ Cronbach ซึ่งมีสูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2534)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \sum \frac{V_i}{V_t}$$

- เมื่อ K คือ จำนวนข้อ
 V_i คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 V_c คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

งานวิจัยนี้ ได้ผลจากการคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามดังนี้ คือ

$$\begin{aligned} \text{สัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ} &= 0.8802 \\ \text{ความเชื่อถือต่อสัมประสิทธิ์ที่เสนอข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์} &= 0.8258 \end{aligned}$$

ค่าที่คำนวณได้นี้สูงมากพอที่จะนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเอง พร้อมผู้ช่วยซึ่งมีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยก่อนออกไปเก็บข้อมูลจริง โดยการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์หรือให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปรดังต่อไปนี้

1. การเปิดรับสื่อมวลชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์จากสื่อมวลชน มีการให้คะแนนดังนี้

มากกว่าสัปดาห์ละ	4 ครั้ง	5 คะแนน
สัปดาห์ละ	3-4 ครั้ง	4 คะแนน
สัปดาห์ละ	1-2 ครั้ง	3 คะแนน
เดือนละ	1-2 ครั้ง	2 คะแนน
มากกว่าเดือนละ	1 ครั้ง	1 คะแนน

2. สิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจชมภาพยนตร์

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับสิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจชมภาพยนตร์ โดยแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
-----------	---	-------

มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ไม่มีผล	1	คะแนน

3. ความเชื่อถือต่อสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความเชื่อถือต่อสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์ วัดจากข้อความจำนวน 10 ข้อความ โดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale ทั้งเชิงลบ (1 2 3 4 5) และเชิงบวก(5 4 3 2 1)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	4	คะแนน
ปานกลาง/ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่ค่อยเห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	1	คะแนน

- มีความเชื่อถือในทางบวก ถ้าให้คะแนนความเห็น 4-5 คะแนนสำหรับข้อความในเชิงบวก หรือให้คะแนนความเห็น 1-2 คะแนนสำหรับข้อความในเชิงลบ
- ไม่มีความเชื่อถือ ถ้าให้คะแนน 1-2 คะแนนสำหรับข้อความในเชิงบวก หรือให้คะแนนความเห็น 4-5 คะแนนสำหรับข้อความในเชิงลบ
- ความเชื่อถือเป็นกลาง ถ้าให้คะแนนความเห็น 3 คะแนน

4. ความพึงพอใจต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ได้รับจากสื่อมวลชน

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความพึงพอใจ วัดเป็นระดับความพึงพอใจดังนี้

พอใจมาก	5	คะแนน
ค่อนข้างพอใจ	4	คะแนน
เฉยๆ	3	คะแนน
ไม่ค่อยพอใจ	2	คะแนน
ไม่พอใจเลย	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

การแปลความหมาย จะนำค่าเฉลี่ยของกลุ่มมาแบ่งตามเกณฑ์ โดยมีความหมายดังนี้

- 1.00 - 1.50 = มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ
- 1.51 - 2.50 = มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- 2.51 - 3.50 = มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
- 3.51 - 4.50 = มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง
- 4.51 ขึ้นไป = มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

1. แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method)

โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลโดยตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในเรื่องต่อไปนี้

- ข้อมูลด้านลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา
- พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์
- ความเชื่อถือต่อสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์
- ความพึงพอใจต่อข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ได้รับจากสื่อมวลชน

2. แบบการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method)

ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 - 5

ใช้การทดสอบแบบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (Oneway Anova) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลมาเรียบร้อยแล้ว ทำการตรวจสอบข้อมูล แล้วจึงนำไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC + เพื่อคำนวณค่าสถิติต่างๆตามที่กำหนดไว้